

ارزیابی ساختار جمعیت کفزیان و کیفیت آب در رودخانه کردان

رضوان موسوی ندوشن ، مهرزاد رضانی

پست الکترونیکی مسئول مقاله: mousavi_nadushan@yahoo.com

موجودات ماکروبتوز در اغلب زیستگاه های آبی بویژه نهرهای کوهستانی دارای جمعیت های بزرگی بوده، در برابر عوامل و تنش های محیطی، طیف وسیعی از پاسخ ها را نشان می دهند. از این رو در این مطالعه، اثر عوامل زیست محیطی بر رویجوامع بی مهره گان کفزی و پراکنش آنها در رودخانه کردان (شهرستان ساوجبلاغ - استان تهران) مورد مطالعه قرار گرفت. نمونه برداری در یک دوره یک ساله بصورت ماهانه از بهمن ۸۵ الی دی ماه ۸۶ انجام شد. نمونه ها توسط نمونه بردار سوربردر ۳ ایستگاه با ۳ تکرار جمع آوری شد. نمونه های جمع آوری شده توسط فرمالین ۴٪ تثبیت و در آزمایشگاه جداسازی، شناسایی و شمارش گردید. طی این مدت، ۱۴۲ گروه از بی مهرگان کفزی متعلق به ۹ رده، ۲۱ راسته و ۵۶ خانواده شناسایی شد که نشانگر تنوع زیستی بسیار بالا در این رودخانه می باشد و در میان کفزیان شناسایی شده، لارو حشرات آبی بیشتر تنوع و فراوانی را دربر داشت. همچنین در مدت مطالعه میان نتایج حاصل از سنجش پارامترهای هیدرولوژی، فیزیکی و شیمیایی نظیر شدت جریان، عمق آب، عرض نهر، دمای آب، هدایت الکتریکی، پ هاش، اکسیژن محلول، اکسیژن مورد نیاز زیستی در پنج روز، میزان ازت نیتراتی محلول، میزان فسفر غیر آلی محلول، با تنوع زیستی بالای حاصل از این تحقیق مطابقت و همبستگی مشاهده شد. در این تحقیق داده های مربوط به فراوانی بی مهرگان کفزی به صورت شاخصهای زیستی نظیر شاخص زیستی هیلسنهوف در سطح خانواده و دو شاخص نسبت شفیره های زیر خانواده ارتوکلادینه به کل شفیره های خانواده شیرونومیده و نسبت شفیره های تیره تانی تارسینی به شفیره های خانواده شیرونومیده در ایستگاههای مورد مطالعه بیان گردید. نتایج به دست آمده از تجزیه و تحلیل دو شاخص اخیر و نیز طبقه بندی کیفی آب بر اساس شاخص زیستی هیلسنهوف با هم مطابقت داشته، تاثیر کاهش کیفیت آب و افزایش استرسهای محیطی ولو با اختلاف اندک توامان در ایستگاه پایین دست مشاهده گردید.

کلمات کلیدی: نهر، ماکروبتوز، شاخص زیستی، خانواده شیرونومیده، زیر خانواده ارتوکلادینه، تیره تانی تارسینی.